

LIBELLEN IN HET BARGERVEEN-
RESERVAAT (EEN INVENTARI-
SATIE VAN 1987 TOT 1989)

Jansen, K.C. (1989), 45 pp. Privé-
uitgave van de auteur, gedrukt door
Staatsbosbeheer, Assen.

Deze publicatie is een verslag van
een libelleninventarisatie van het
Bargerveen, gedurende de jaren 1988
en 1989. Het Bargerveen is een 1700
ha. groot hoogveengebied in het ui-
terste zuid-oosten van Drenthe; het is
een van de weinige hoogveenres-
tanten van Nederland.

In totaal heeft de auteur gedurende
zijn inventarisaties in het gebied 24
soorten libellen waargenomen, waar-
van de belangwekkendste en kwets-
baarste *Lestes virens* en *Ceriagrion te-
nellum* zijn. Voor deze soorten wordt
door de auteur geadviseerd om de
voortplantingsbiotoop fotografisch
vast te leggen en de populaties op de
voet te volgen.

Eén van de redenen om dit gebied
te inventariseren was het bestaan van
een eerder inventarisatie. Kennelijk

stimuleert zo een bestaande publicatie van een inventarisatie het bestuderen van eventueel opgetreden veranderingen in de beschreven situatie. Bij vergelijken van de door de auteur gevonden gegevens met die welke beschreven werden door Jan van Os — verzameld over de jaren 1978 t/m 1980 — blijken een aantal verschillen te kunnen worden aangewezen. De waarnemingen van resp. *Coenagrion hastulatum*, *Aeshna subarctica* en *A. viridis* in de publicatie van Jan van Os worden door K.C. Jansen als onbetrouwbaar beschouwd. Verder is interessant om te zien dat een soort als *Ischnura elegans* in dit gebied duidelijk achteruit is gegaan. Volgens de auteur is dit een positief teken dat het gevoerde beheer, dat erop gericht is om het gebied af te schermen van indringend, voedselrijk water, succesvol is. Om de soort echter te kenmerken als een "vuilwaterindicator" is niet terecht; de soort kan namelijk ook talrijk voorkomen op mesotrofe wateren met een uitstekende waterkwaliteit.

Door de auteur wordt het gebied ingedeeld in drie trofie-zônes. Bij een eventueel vervolgonderzoek zou het aan te bevelen zijn om een dergelijke indeling te trachten chemisch te ondersteunen. Daarnaast zou dan voor de indeling van soorten naar trofie-

zône ook gekeken moeten worden naar voortplanting; nu valt bijvoorbeeld uit de beschrijving van b.v. *Aeshna cyanea* af te leiden dat, door de voorkeur van deze soort voor bossages, zij voornamelijk voor zou komen in matig voedselrijke gedeelten.

Een toetsing van de hier gepresenteerde gegevens aan het door de auteur in "De Libellen van Drenthe" opgestelde "vennenmodel" heeft vermoedelijk iets van een cirkelredenering; dit vennenmodel is waarschijnlijk voor een belangrijk deel beïnvloed door zijn kennis van de libellenfauna van het Bargerveen.

Het is jammer dat de volgorde van de lijst van besproken soorten gebaseerd is op vliegtijden, daar het met deze ongebruikelijke indeling moeilijker is om gegevens over een bepaalde soort na te zoeken. De bijlagen met de exacte gegevens over de aantallen individuen en vangstdata zijn uitstekend verzorgd. Prettig zijn verder de zes pagina's aan het einde van deze publicatie die besteed zijn aan beheersadviezen voor het gebied. De adviezen zijn van een goede kwaliteit en kunnen de waarde van het gehele gebied ten goede komen.

Marcel Wasscher, Minstraat 15bis,
3582 CA Utrecht